

***Rampvlucht* en verantwoordelijkheid, een persoonlijke reflectie**

Wanneer ik kijk naar *Rampvlucht* als mediaproduct, probeer ik het niet te beoordelen op intenties of betrokkenheid. Ik ga ervan uit dat makers, omroep en geïnterviewden handelden vanuit oprechte motieven. Toch ontkom ik niet aan de vraag welke verantwoordelijkheid een publieke omroep draagt wanneer zij een historisch beladen gebeurtenis in een krachtig narratief vormgeeft.

Voor mij is *Rampvlucht* meer dan een serie of een drama. Het is een publiek verhaal geworden, dat door zijn vorm en bereik invloed heeft op hoe mensen denken te weten wat er is gebeurd. Juist daarom vind ik dat de verantwoordelijkheid van een omroep niet ophoudt bij de uitzending. Hoe sterker het verhaal, hoe groter de plicht om helder te zijn over wat vaststaat, wat wordt verondersteld en wat niet kan worden vastgesteld.

Ik zie dat *Rampvlucht* werkt met open vragen, morele spanning en suggestieve verbanden. Dat is begrijpelijk vanuit het format. Tegelijkertijd maakt diezelfde vorm het moeilijk om later terug te komen op aannames die niet houdbaar blijken. Uitspraken van betrokkenen krijgen binnen het verhaal een betekenis die verder gaat dan hun oorspronkelijke bedoeling. Zij worden onderdeel van een narratief dat zichzelf draagt.

Dat roept bij mij als primaire bron ongemak, teleurstelling, boosheid en zelfs frustratie op. Want journalistieke verantwoordelijkheid betekent voor mij niet alleen zorgvuldig vertellen, maar ook bereid zijn om een verhaal **corrigeerbaar** te houden. Een pijler in het journalistieke metier. Wanneer nieuwe informatie beschikbaar komt, of wanneer blijkt dat bepaalde veronderstellingen niet kunnen worden onderbouwd, zou het mogelijk moeten zijn om dat zichtbaar te maken — zonder dat meteen het hele werk ter discussie staat.

Ik begrijp dat dit in de praktijk lastig is. Een mediaproduct heeft zijn eigen logica. Correctie kan worden ervaren als ondermijning van het geheel. Toch vind ik dat dit geen reden mag zijn om stilte als eindpunt te accepteren. Er zijn immers slachtoffers en nabestaanden. Niet reageren is misschien rationeel vanuit formatbehoud, maar het schuurt met de publieke taak die een omroep zichzelf toedicht.

Mijn eigen werk staat hier haaks op. Ik werk dossiermatig. Wanneer een verklaring niet houdbaar blijkt, sluit ik haar af. Dat levert geen spannend verhaal op, maar wel begrenzing. In die zin botsen het mediaproduct en het archief deels niet alleen inhoudelijk, maar structureel. Waar het verhaal vragen laat leven, moet het dossier ze beëindigen wanneer zij niet langer gerechtvaardigd zijn.

Ik verwacht geen excuses en ik vraag niet openlijk om herroeping. Wat ik wel hoop, is erkenning van het principe dat ook verhalen onderhevig zijn aan correctie. Niet omdat ze “fout” zijn en de emoties van een bepaalde periode in beeld brengen, maar omdat kennis en inzichten zich ontwikkelen. Voor mij is dat geen aanval op journalistiek, maar juist een bevestiging van haar kernwaarde. Ik zelf hecht een grote waarde aan

onafhankelijke journalistiek in Nederland, in een tijd waarin er veel misinformatie rondgaat.

Voor mij houdt journalistieke verantwoordelijkheid niet op bij het vertellen van een overtuigend (lijkend) fictief verhaal, maar begint zij bij de bereidheid dat verhaal corrigeerbaar te laten wanneer de feiten daarom vragen.

Waar het format correctie bemoeilijkt, voel ik des te sterker de noodzaak om vast te leggen wat wel en niet houdbaar is.

Henk Phuis, 5 februari 2026